LCRM – Legal Resources Centre from Moldova

The Government proposes to modify the Constitution to consolidate judges' independence

admin2706 admin2706 · Wednesday, November 8th, 2017

La 7 noiembrie 2017, Guvernul a adoptat un proiect elaborat de Ministerul Justi?iei cu scopul consolid?rii sistemului judec?toresc. Potrivit proiectului, de la bun început judec?torii voi fi numi?i pân? la atingerea plafonului de vârst? (65 de ani), fiind astfel exclus? necesitatea reconfirm?rii în func?ie a judec?torilor de c?tre Pre?edintele ??rii dup? primii 5 ani de activitate. De asemenea, judec?torii Cur?ii Supreme de Justi?ie (CSJ) vor fi numi?i de c?tre Pre?edintele ??rii ?i nu de c?tre Parlament, cum este în prezent. Proiectul mai noteaz? c? numirea ?i promovarea judec?torilor trebuie s? fie f?cut? transparent ?i în baz? de merit. Aceste modific?ri pot avea efecte benefice asupra independen?ei judec?torilor, dac? vor fi aplicate cu bun? credin?? de autorit??i. De asemenea, proiectul introduce imunitatea judec?torilor pentru ac?iunile sau inac?iunile efectuate în exercitarea func?iei (imunitatea func?ional?), institu?ie care acum nu exist? în Constitu?ie (judec?torii totu?i beneficiaz? de imunitate în temeiul Legii cu privire la statutul judec?torului).

Proiectul mai prevede c? din Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) vor face parte doar judec?tori ?i reprezentan?i ai societ??ii civile, iar ministrul Justi?iei, Procurorul General ?i Pre?edintele CSJ nu vor mai fi membri din oficiu ai acestuia. Mandatul membrului CSM va fi de 6 ani (fa?? de 4 ani, cum este în prezent) ?i nimeni nu va putea de?ine dou? mandate consecutive (în prezent o astfel de interdic?ie nu exist?). Aceste prevederi sunt de natur? s? sporeasc? independen?a CSM. Proiectul totu?i nu prevede expres câ?i membri va avea CSM, câ?i din ei vor fi judec?tori ?i câ?i vor fi reprezentan?i ai societ??ii civile, precum ?i cine va numi reprezentan?ii societ??ii civile în CSM. Aceste aspecte urmeaz? a fi clarificate ulterior în legisla?ia care reglementeaz? componen?a CSM. Proiectul mai prevede c? CSM este garantul independen?ei autorit??ii judec?tore?ti ?i c? acesta î?i exercit? atribu?iile în mod direct, sau prin intermediul organelor sale specializate (colegiile de selec?ie, evaluare a performan?elor ?i cel disciplinar al judec?torilor).

Proiectul include ?i unele prevederi discutabile. Pe lâng? faptul c? judec?torii CSJ nu vor mai fi numi?i de c?tre Parlament, este exclus? ?i cerin?a pentru candida?ii la aceast? func?ie de a avea o vechime în func?ie de judec?tor de cel pu?in 10 ani. Aceast? modificare creeaz? premisa ca la CSJ s? fie numi?i juri?tii care nu au lucrat niciodat? în calitate de judec?tor (ex. profesori universitari, procurori sau avoca?i), ini?iativ? lansat? în 2015 de Pre?edintele Cur?ii Supreme de Justi?ie ?i criticat? de mai mul?i reprezentan?i ai societ??ii civile ?i judec?tori. CRJM a recomandat men?inerea în Constitu?ie a condi?iei de 10 ani de experien?? pentru a fi numit judec?tor la CSJ.

Chiar dac? proiectul exclude reconfirmarea în func?ie a judec?torilor de c?tre pre?edintele ??rii,

proiectul nu clarific? ce se întâmpl? cu judec?torii care au fost deja numi?i în func?ie pentru un mandat de 5 ani ?i care, pân? la modificarea Constitu?iei, nu au fost reconfirma?i în func?ie pân? la atingerea plafonului de vârst?. CRJM a recomandat Ministerului Justi?iei s? men?ioneze expres în proiect c? ace?ti judec?tori se consider? numi?i în func?ie pân? la atingerea plafonului de vârst?, f?r? a fi nevoie de înc? un decret preziden?ial (recomandarea nu a fost acceptat?).

Proiectul de lege în cauz? este foarte similar cu un proiect care a fost avizat pozitiv de c?tre Curtea Constitu?ional? în anul 2016. Aceast? modificare a Constitu?iei a fost promis? de autorit??i partenerilor de dezvoltare. Din motive necunoscute, proiectul din 2016 nu a fost adoptat de Parlament în termenul prev?zut de Constitu?ie (conform art. 143 din Constitu?ie, modificarea Constitu?iei poate avea loc în termen de un an de la prezentarea ini?iativei în Parlament).

Pentru ca proiectul s? fie depus în Parlament, Guvernul trebuie s? ob?in? avizul Cur?ii Constitu?ionale. Deputa?ii pot modifica Constitu?ia cu votul a 2/3 (67) din deputa?i.

This entry was posted on Wednesday, November 8th, 2017 at 4:08 pm and is filed under News
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.